

پایش بازار

OIL AND NATURAL GAS PRICES (as of 10:05 AM CT 03/09/2021)

	Price	Change	%Change	Contract
WTI	69.60	-0.39	-0.56%	OCT 2021
Brent	72.86	-0.17	-0.23%	NOV 2021
Natural Gas (Nymex)	4.686	+0.045	+0.97%	NOV 2021

پویایی های بازار

۱- قیمت نفت خام در روزهای اخیر بیشتر از هفته قبل از آن شد. قیمت نفت برنت امروز به ۷۲.۹۱ دلار هر بشکه برای تحویل در ماه نوامبر ۲۰۲۱ رسید. قیمت نفت خام تگزاس اینترمدییت نیز به ۶۹.۷۴ دلار هر بشکه رسید. اولین دلیل، بالا بودن قیمت نفت نسبت به ماه اوت، گفتگوی مابین رهبران آمریکا و چین در روز جمعه است که بازار از آن این را استشمام کرد که اختلافات دو کشور کمتر شده و تبادل کالا در بین دو کشور روانتر می شود. دوم، کم شدن حجم انبارهای نفت خام در آمریکا است. به گزارش اداره اطلاعات وزارت انرژی آمریکا مقدار ۱.۵ میلیون بشکه از ذخائر انبار شده در هفته منتهی به سوم سپتامبر کمتر از هفته ماقبل آن و مجموعاً ۴۲۴ میلیون بشکه یعنی کمترین در ۵ سال اخیر است. سوم، به دلیل تخفیف های یک دلاری در هر بشکه عربستان برای فروش به کشورهای آسیایی نگرانی در بازار تقاضا افزایش یافت. چهارم، در ایالات متحده آمریکا اختلال در تولید نفت خام به دلیل توفان آیدا هنوز برطرف نشده است و سه چهارم تولید نفت در این مناطق به حالت عادی بازنگشته است. پنجم، اوپک پلاس هم با عدم تغییر تصمیم خود بر ثبات قیمت ها افزود. ششم، برخی از صاحب نظران معتقدند که حتی بعد از پایان یافتن آیدا، رشد تقاضا و بهبود عرضه

بصورت تدریجی و با سرعت کم همچنان قیمت های نفت خام را بالا نگاه می دارد. هفتم، چین برای اولین بار حجم ذخائر استراتژیک (SPR) خود را برای استفاده پالایشگاه ها و بنگاه های شیمیایی به حراج گذاشت. قیمت گاز طبیعی در هنری هاب به ۴.۹۵۰ دلار هر میلیون بی تی یو گردید که بیشترین قیمت از ابتدای ۲۰۱۸ تاکنون بوده و قیمت گاز برخی از شرکت ها به رقم ۵ دلار هر میلیون بی تی یو برای تحویل در ماه دسامبر نیز رسید.

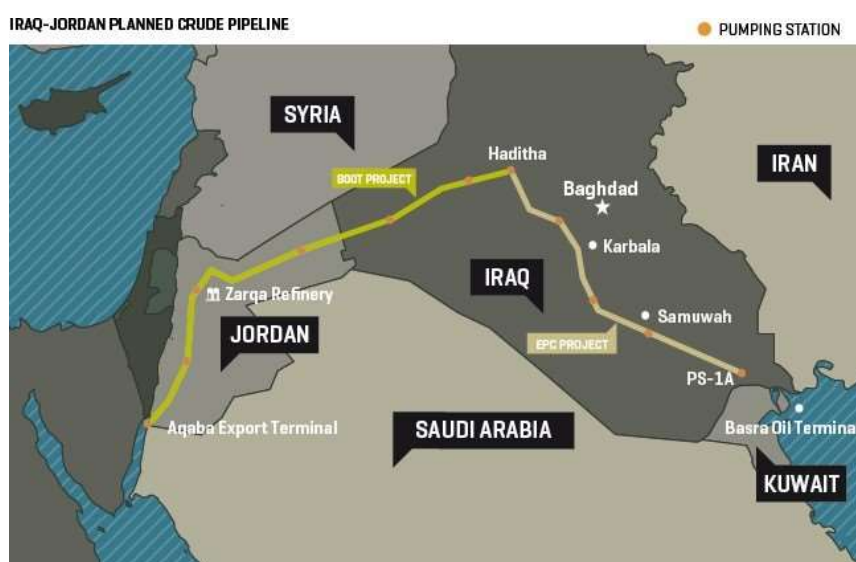
تفسیر هفته

۱- این روزها از خطوط لوله انرژی در سراسر جهان زیاد صحبت می شود. خطوط لوله سنتی برای انتقال نفت خام، گاز طبیعی، و سیالات دیگر مانند بنزین، نفت گاز، آب گرم و سرد تولیدی نیروگاه هاست. منظور از خطوط لوله جدید، کریدورهای انتقال الکتریسیته و یا انتقال داده است. در این میان کشورهایی که از شرایط ژئوپلیتیکی بهتری برخوردارند، از مزایای بیشتری بهره مند می شوند. مانند کشورهای با همسایگان کثیر و یا کشورهایی که به دریاهای آزاد بصورت متعدد راه دارند. این هفته از سه خط لوله که به اتمام رسیده و یا اخیراً بر اهمیت آنان افزوده شده سخن می گوئیم. اولین خط لوله، نورداستریم ۲، منتقل کننده گاز طبیعی از مناطق شمالی روسیه بخصوص از شبه جزیره یامال به آلمان است. شرکت روسی گازپروم دیروز اعلام کرد که تمام مراحل ساخت این خط به اتمام رسیده است. آلمان سرمایه گذار اصلی پروژه نورد استریم ۲ است که قرار است میزان گاز انتقالی از روسیه به آلمان را به دو برابر مقدار فعلی برساند. این لوله با ظرفیت ۵۵ میلیارد متر مکعب گاز در سال، در مسیر ۱۲۳۰ کیلومتری زیر دریای بالتیک، یعنی در همان مسیری که لوله دوقلوی آن نورداستریم ۱ در سال ۲۰۱۲ کار گذاشته شد، تعبیه شده است. روسیه صادرات گاز از طریق این خط لوله را تا زمانی که به تایید کارشناسان آلمانی از جمله رگولاتوری این کشور برسد، آغاز نمی کند. چیزی که حدس زده می شود هشت هفته زمان نیاز دارد. تنش ها و اختلافات دیپلماتیک بر سر این پروژه ۱۰ میلیارد یورویی زمانی به قدری شدید شده بود که برخی می گفتند این پروژه هرگز تکمیل نخواهد شد. اما اکنون اعلام خبر تکمیل این خط لوله به منزله پیروزی اقتصادی و دیپلماتیک روسیه است. اوکراین، آمریکا و شماری دیگر از کشورها نسبت به این پروژه ابراز نگرانی کرده و بیم آن دارند که این اقدام باعث شود که تسلط روسیه بر منابع انرژی منطقه افزایش یافته و تهدیدی برای امنیت اروپای مرکزی و شرقی باشد. سال ها بود که آمریکا با این توجیه که لوله مورد نظر اوکراین را دور زده و این کشور را از سود ناشی از انتقال گاز محروم می کند، با این پروژه مخالفت می کرد. اما سرانجام دولت واشنگتن با روی کار آمدن جو بایدن با چرخشی در سیاست خود در این زمینه و با هماهنگی و کمک دولت برلین با انجام این پروژه موافقت کرده و به اختلافات پایان داد.

۲- در ۲۵ اوت ۲۰۲۰ پادشاه اردن، رئیس جمهور مصر، و نخست وزیر عراق همراه با ورزشی خارجی و مسئولین امنیتی کشورشان در امان گرد هم آمدند تا روابط اقتصادی، انرژی، اتصال برق، و همکاری های غذایی خود را گسترش دهند. در این جلسه مقرر شد که عراق تمهیدات لازم برای ارسال نفت خام به اردن و مصر را تدارک دیده و در عوض مصر امکانات فنآورانه خود را در اختیار دو کشور دیگر قرار دهد. اردن نیز به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک خود محل ایجاد زیرساخت های اقتصادی سه جانبه باشد. مقرر شد سه کشور شبکه برق خود را یکپارچه کرده و مصر و اردن انرژی الکتریکی را به عراق تا ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات انتقال دهند. از پروژه های توافق شده در آن اجلاس خط لوله موسوم به شام می باشد که قرار است از بصره تا بندر عقبه در کناره خلیج عقبه که مرتبط با دریای سرخ است ادامه داشته باشد. این خط لوله برای انتقال یک میلیون بشکه نفت در روز می باشد. توافق اولیه در ۲۰۱۳ مابین عراق و اردن انجام شد. هزینه ساخت خط لوله ۵ تا ۷ میلیارد دلار محاسبه شده و قرار بود تا ۲۰۱۷ در فاز اولیه ۱۵۰ هزار بشکه در روز نفت را منتقل کند. در صورت ازدیاد ظرفیت خط لوله، مابقی به مصر اختصاص دارد. در ۲۰۱۶ شرکت های برنده مناقصه ساخت آن بخش از خط لوله مابین بصره تا نجف در عراق مشخص شدند. از نجف تا عقبه شرکت های چینی برای ساخت خط لوله پیشنهاد خود را به وزارت نفت عراق تسلیم کرده اند. قرار است از بندر عقبه به سمت صحرای سینا و مصر نیز خط لوله ای کشیده شود. در مارس ۲۰۲۱ گزارش شد که وزیر نفت عراق در دیدار با سفیر مصر از تسریع در ساخت ادامه خط لوله بصره-عقبه به مصر از طریق صحرای سینا تاکید کرده است. در گذشته آمریکا تلاش فراوانی کرد که این خط از حدیثه عراق به زرقا در اردن و از آن جا به بندر حیفا در اسرائیل برود که با مخالفت مقامات عراقی روبرو شد. سه کشور توافق کردند که عراق تخفیف قابل ملاحظه ای برای نفت ارسالی توسط این خط لوله برای اردن و مصر قائل شود. واردات برق از مصر توسط عراق نیز بخش دیگری از این موافقت نامه است. دلایل سیاسی این حرکت متعدد است. عادی سازی روابط مابین چند کشور ساحل جنوبی خلیج فارس با رژیم صهیونیستی، ادامه اختلافات آمریکا و ایران، نفوذ لاینقطع ترکیه در کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا، و بدون نتیجه ماندن

فشارهای چهار کشور عربی که با قطر قطع رابطه کردند، سه کشور عراق، اردن، و مصر را وادار به دنبال کردن ابتکارهای جدید کرده است. همکاری های انرژی عراق با کشورهای عربی دیگر به معنای کاهش وابستگی این کشور به برق و گاز ایران است. عراق چند توافق دیگر با کشورهای عرب خلیج فارس منعقد کرده است از جمله انتقال برق از کویت به مناطق جنوبی و سرمایه گذاری در بخش بالادستی نفت و گاز عراق مانند حوزه گازی آرتاوی توسط عربستان (علاوه بر سرمایه گذاری توتال فرانسه) و همچنین اتمام نیروگاه کربلا.

۳- در همین حال خبر می رسد که وزیران انرژی و نفت کشورهای اردن، مصر، سوریه، و لبنان در نشست چهارجانبه در امان در سپتامبر ۲۰۲۱ درباره انتقال گاز مصر از طریق اردن و سوریه به لبنان به توافق رسیدند. این توافق در شرایطی به دست آمده که لبنان با کمبود شدید سوخت و قطعی برق مواجه است و خدمات عمومی و فعالیت های بیمارستان ها، رستوران ها، مغازه ها و صنایع این کشور فلج شده است. گرچه کابینه پیشنهادی نجیب میقاتی دیروز به تایید رئیس جمهور و رئیس مجلس لبنان رسید. خط لوله عربی (Arab Gas Pipeline) از العریش در صحرای سینا در مصر شروع شده و گاز تولیدی مصر در دریای مدیترانه را به بندر عقبه و امان در اردن، دمشق در سوریه، و طرابلس در شمال لبنان می رساند. این خط لوله ۱۲۰۰ کیلومتر طول داشته و دارای ظرفیتی حدود ۱۰ میلیارد متر مکعب در سال است. این خط از ابتدای ۲۰۰۰ شروع به کار کرد، اما تهدیدات امنیتی در صحرای سینا و سپس کم شدن گاز تولیدی در مصر در دهه ۲۰۱۰ خط را برعکس نمود. یعنی اردن از طریق بندر عقبه گاز طبیعی مایع شده را از کشتی های ال ان جی بر دریافت کرده و از طریق این خط لوله آن

را برای مصر ارسال می نمود. از ۲۰۱۸ به بعد مصر با تولید گاز بیشتر مجددا منبع تغذیه این خط لوله شد. در ۲۰۰۴ کشورهای عربی بر سر راه این خط لوله توافق کردند که عراق نیز به این خط لوله برای صادرات گاز خود به اروپا بپیوندد، اما کمبود گاز تولیدی عراق این مسئله را منتفی کرد. این خط یک انشعاب به اسرائیل نیز دارد که در این گزارش به آن پرداخته نخواهد شد. ریمن قجر وزیر انرژی لبنان که در نشست هفته قبل در امان حضور داشت، برآورد کرد که کشورش امروزه به ۶۰۰ میلیون متر مکعب گاز سالانه برای تولید ۴۵۰ مگاوات برق نیاز دارد. بسام طعمه همتای سوری او نیز اطمینان داد که خط گاز عربی با وجود حمله شورشیان مخالف دولت بشار اسد در سوریه آماده است. خط گاز عربی که شامل یک خط لوله انتقال گاز و همچنین انتقال برق است، مصر، اردن و سوریه را به هم متصل می کند اما این خط در جریان جنگ داخلی سوریه شدیداً آسیب دید. در ماه اوت سال گذشته یک انفجار که از سوی دولت دمشق اقدام تروریستی توصیف شد، این خط لوله را هدف گرفت. هاله زواتی وزیر انرژی و منابع معدنی اردن در نشست خبری پس از این نشست چهارجانبه گفت از سرگیری پمپاژ گاز طبیعی مصر به لبنان پس از ده سال از طریق خاک اردن و سوریه را مورد بحث و بررسی قرار دادیم و اردن تمام تلاش خود را برای کمک به لبنان در شرایط سخت ناشی از بحران انرژی انجام خواهد داد. همچنین طارق الملا وزیر نفت و منابع معدنی مصر تأکید کرد کشورش متعهد به انتقال گاز به لبنان در اسرع وقت است. نشست این چهار کشور عربی با چراغ سبز آمریکا صورت گرفت. آمریکا با اجازه دادن به این کشورها برای دور زدن تحریم‌های آمریکا علیه سوریه، زمینه انتقال انرژی از مصر به لبنان را فراهم کرد. وزیر انرژی لبنان گفت ما با بانک جهانی برای تأمین هزینه لازم برای واردات انرژی همکاری می کنیم. این نشست پس از آن برگزار می شود که هیأتی بلندپایه از لبنان اخیراً برای بررسی موضوع صادرات گاز مصر و برق اردن به لبنان وارد سوریه شد و با مقامات دمشق در این خصوص گفت‌وگو کرد.

